

PREVENTIVNÍ PROGRAM ŠKOLY

2023/2024

GYMNÁZIUM, JESENÍK, KOMENSKÉHO 281
Napsal(a): Mgr. Jan Koukol

Program vychází z následujících dokumentů MŠMT: Školský zákon č. 561/2004 Sb.; Vyhláška č. 72/2005 Sb. o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních; Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže (č.j. 21291/2010-28), Metodický pokyn ministra školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních, č.j.: 21149/2016)

www.msmt.cz

Ředitelka školy:	Mgr. Šárka Hynková
Zástupce ředitele:	Mgr. Stanislav Jurník Mgr. Jiří Pavelka
Výchovný poradce:	Mgr. Dagmar Konečná
Metodik prevence:	Mgr. Jan Koukol
Vyučují OV a ZSV:	Mgr. Jan Koukol Mgr. Marie Kirchnerová Mgr. Lukáš Krupička Mgr. Mia Suchá Mgr. Martina Seidlerová

1. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Gymnázium v Jeseníku je státní školou se všeobecným zaměřením. Bližší informace jsou k dispozici na webových stránkách školy www.gymjes.cz.

Škola má k 1. září 2023 celkem 398 žáků, z toho 120 navštěvuje nižší gymnázium a 278 vyšší gymnázium.

2. POPIS VÝCHOVNÝCH PROBLÉMŮ VE ŠKOLE

Výskyt a struktura sociálně-patologických jevů se liší na nižším a vyšším gymnáziu. Mezi studenty nižšího gymnázia se vyskytují případy verbální agrese. Důvodem je především náročné období puberty, větší rozdíly mezi žáky jednotlivých ročníků, mezi dívkami a chlapci a také odlišná ekonomická a sociální situace žáků. Rovněž nás trápí vztahové problémy mezi dětmi, sklony k nižší toleranci a k předsudkům. Rozšiřují se případy nepozornosti a únavy z nedostatku spánku kvůli hraní počítačových her do pozdních nočních hodin. Tyto případy jsou průběžně řešeny na schůzkách studentů a rodičů s třídním učitelem a dalšími vyučujícími. S touto problematikou souvisí i nadměrné užívání mobilních telefonů a další on-line techniky a následně neschopnost žáků dostatečně se soustředit na výuku. V nedávné minulosti jsme museli reagovat na ojedinělé případy užívání tabákových výrobků (elektronické cigarety, nikotinové sáčky).

Na vyšším gymnáziu patří mezi hlavní sociálně patologické jevy především kouření, užívání alkoholu a příležitostně také užívání měkkých drog či slovní šikana. V posledních letech se pravidelně setkáváme s izolovanými případy studentů, nejčastěji sportovních tříd, u nichž řešíme podezření spojené s poruchami příjmu potravin.

Případy jsou řešeny individuálně, nejprve pohovorem se studentem a následně s rodiči. Dle závažnosti problému jsou do řešení zapojeni také výchovný poradce, školní metodik prevence, PPP, Policie České republiky.

3. VYMEZENÍ ČINNOSTI ŠMP

školní metodik prevence: Mgr. Jan Koukol, koukol@gymjes.cz

konzultační hodiny: **čtvrtek 13.00 – 14.00**

Jinak dle domluvy přes e-mail nebo schránku důvěry umístěnou na webových stránkách školy

Pracovna prevence (2. patro, NG)

SCHRÁNKA DŮVĚRY

- ✚ Metodik prevence spoluvytváří preventivní program školy, podílí se na jeho realizaci. Komunikuje s učiteli v oblasti primární prevence, v případě vzniklého problému dává podněty k možné nápravě (projekt, spolupráce s odborníky atd.). Úzce spolupracuje především s třídními učiteli.
- ✚ Vede vlastní záznamy o přehledu realizovaných kroků a aktivit v průběhu roku. Spolupracuje s institucemi a organizacemi v oblasti primární prevence (okresní a krajský metodik prevence, Policie ČR, PPP).
- ✚ Koordinuje předávání informací o problematice sociálně patologických jevů ve škole, dokumentuje průběh preventivní práce školy.
- ✚ Účastní se dalšího vzdělávání a předává dalším pedagogickým pracovníkům informace z oblasti prevence sociálně patologických jevů.
- ✚ Hodnotí realizaci preventivního programu školy.
- ✚ V závěru roku na základě dokumentace, a především podkladů od třídních učitelů, vypracuje hodnocení PPŠ.

4. SPOLUPRÁCE S PEDAGOGICKÝM SBOREM

4.1 Seznámení vedení školy s PPŠ na školní rok 2023/2024

termín: září 2023

- **podrobný obsah programu**
- **finanční a materiální požadavky**
- **odborná literatura**
- **nástěnka ŠMP**
- **předběžné termíny jednotlivých preventivních aktivit, zodpovědnost za jednotlivé akce (viz další body)**

4.2 Domluva s VP

- **kompetence**

Výchovný poradce - Mgr. Dagmar Konečná, konecna@gymjes.cz

konzultační hodiny: **středa 13.30 – 14.30**, jinak dle domluvy

Kabinet výchovného poradce: **nová budova (VG, 2. patro)**

Výchovný poradce nabízí studentům, rodičům i vyučujícím možnost poradit se o svých problémech, setkává se se studenty, kteří jsou v některých případech ohrožení ve vývoji, sebepojetí, komunikaci, se speciálními vzdělávacími potřebami. Komunikuje s pedagogy a sbírá podněty. Učitelé se na výchovného poradce obracejí v případě:

- **výskytu agresivního chování ve třídě**
- **signálů o potížích žáka (osobnostní, rodinné, vztahové atd.)**
- **náhlém i trvalém neúspěchu v učení**
- **obtížné situaci, konfliktu s rodiči**
- **porušování pravidel soužití ve škole ze strany žáka**
- **krádeží ve třídách**
- **konfliktního či jinak problematického klimatu třídy**

- **předávání informací**

Výchovný poradce spolupracuje s metodikem prevence školy, v oblasti prevence si vzájemně předávají informace, podle potřeby se setkávají při plánovaných akcích nebo při řešení aktuálních problémů.

termín: v průběhu šk. roku

4.3 Spolupráce s třídními učiteli a dalšími pedagogy

- informovanost všech pracovníků školy o skladbě MPP a o nastavených pravidlech
- diskuze o propojení ŠVP a PPŠ v rámci jednotlivých předmětů v daném ročníku, podpora spoluúčasti učitelů na preventivní strategii
- seznámení s protidrogovou prevencí a s prevencí sociálně patologických jevů
- nabídka a koordinace spolupráce s organizacemi zajišťujícími programy a projekty týkající se prevence soc. patologických jevů

termín: v průběhu šk. roku

- aktualizace Metodického pokynu pro vedení třídnických hodin, včetně námětů konkrétních aktivit, materiál je k dispozici ve sborovně na NG a u ŠVP

termín: září 2023

4.4 Preventivní témata v rámci výuky

- *prevence závislostí, kriminality a delikvence, vandalismu, virtuálních drog (počítač, televize, DVD, automaty, sázení)*
- prevence užívání návykových látek
- projevy šikany, xenofobie a rasismu, jak jim předcházet a jak je řešit
- výchova ke zdravému životnímu stylu a ohleduplnosti (životospráva, duševní hygiena, režim dne, stres)
- výchova k odpovědnosti za své zdraví i zdraví ostatních, prevence úrazů, prevence vzniku poruch příjmu potravy
- témata dopravní výchovy, poskytování první pomoci
- ochrana životního prostředí, environmentální výchova
- ochrana člověka za mimořádných událostí, orientace v integrovaném záchranném systému
- právní odpovědnost
- bezpečný internet

Prevence je realizována pedagogickými pracovníky školy v daných předmětech ve všech ročnících. Větší důraz na prevenci sociálně patologických jevů je kladen na vyučující občanské výchovy, základů společenských věd a biologie. V těchto předmětech byl vypracován přehled preventivních témat v jednotlivých předmětech. Je součástí dokumentace ŠMP.

5. Spolupráce s rodiči a veřejností

5.1 Seznámení rodičů s ŠMP

- ŠMP se osobně představí na třídních schůzkách, především rodičům žáků primy a prvních ročníků
- termín konzultačních hodin
- označení kabinetu ŠMP, emailová adresa
- obsah práce ŠMP, co mohou konzultovat
- seznámení s MPP, dalšími dokumenty a adresami organizací zabývajících se prevencí
- informace o ŠMP a prevenci umístit na nástěnkou (**pavilon VG, 1. patro a přízemí NG-centrální schodiště**)

termín: září/říjen 2023

5.2 Rodičovské schůzky

- známkách, pokroku, nedostatků i chování svých dětí jsou rodiče informováni průběžně v Bakalářích (elektronická ŽK) a ve čtvrtletí na třídních schůzkách
- individuální konzultaci si mohou rodiče i žáci domluvit s jednotlivými vyučujícími v průběhu celého školního roku
- během Dne otevřených dveří mají rodiče možnost navštívit výuku, poznat prostředí školy a lépe chápat potřeby svých dětí

termín: v průběhu šk. roku

5.3 Konzultace, krizová intervence

- ve spolupráci s VP, TU a ŘŠ poskytuje ŠMP žákům a jejich rodičům konzultace v problematice sociálně patologických jevů
- ŠMP je informován o organizacích, které se zabývají konkrétní pomocí při výskytu těchto jevů u žáka nebo v jeho rodině

termín: v průběhu šk. roku

5.4 Aktivity ke zlepšení vzájemné komunikace

- Slavnostní zahájení školního roku, maturitní ples, vánoční akademie, prezentace třídních projektů, kulturní akce, např. koncert Studenti sobě a další. Zapojení studentů do práce studentského parlamentu a další.

termín: v průběhu šk. roku

6. Aktivity pro žáky – specifická a nespecifická prevence

6.1 Všeobecná prevence ve výuce:

V rámci ŠVP je ve všech předmětech kladen důraz na prvky primární prevence. Kompetence se rozvíjí hlavně v těchto oblastech:

- sociální dovednosti (otevřená komunikace, konstruktivní řešení problému, dovednost týmové práce atd.)
- pozitivní vnímání sebe sama
- rozvoj a podpora osobnostních kvalit, které podporují zdravý rozvoj osobnosti (sebevědomí, altruismus, empatie, asertivita, přejímání nosných hodnot)
- rozvoj morálního vědomí a vědomí odpovědnosti
- cílený rozvoj v oblasti mediální výchovy
- demokratické řízení, efektivní pravidla vzájemného soužití – respektování lidských práv a individuálních potřeb a odlišnosti jedince
- vedení studenta k přijetí osobní odpovědnosti k daným právům a povinnostem
- přístup k informacím a práce s nimi – dovednost používat různé informační zdroje, jejich kritické zhodnocení, porovnání informací, vytváření vlastního názoru a tím budování životního postoje
- podpora účasti studentů na charitativních akcích (Sluníčkový den, Daruj srdce - Nadace Olgy Havlové, Světluška, Srdcebrání - vánoční jarmark aj.)
- podpora zájmu studentů o zapojení se do dobrovolnické práce, spolupráce s Dobrovolnickým centrem MP Jeseník

6.1.1 Adaptační kurzy

Kurz primy proběhne již desátým rokem v táboře Černý Potok pod vedením paní učitelky H. Tunysové.

Kurzy tříd 1.B a C organizuje vzdělávací organizace EduArt v součinnosti s Gymnáziem Jeseník.

Cílem kurzu je vytvořit zdravě fungující kolektiv třídy, kde se žáci vzájemně znají, a tak preventivně eliminovat různé formy rizikového chování. Žáci zde rovněž poznají svého třídního učitele, a tím lze vytvořit důvěru pro případné řešení problémů, které se mohou během studia vyskytnout. Na adaptačním kurzu si žáci zábavnou formou osvojují znalosti kompetencí v oblasti:

- významu harmonických mezilidských vztahů
- respektu k odlišným zájmům, názorům a k odlišnému způsobu chování
- znalosti a uplatnění vhodných a nenásilných způsobů řešení neshod
- znalosti vhodných způsobů chování a komunikace v různých životních situacích

- schopnost a dovednost spolupracovat ve skupině, přijetí zodpovědnosti za společné úkoly

Zážitkový kurz pro žáky kvinty, kteří jsou v polovině studia, v tomto školním roce neproběhne.

Cílem tohoto kurzu je upevnění a vylepšení komunikace, vztahů ve třídě, dále podpora tvořivosti a kompetence k řešení problémů.

6.1.2 Besedy, semináře a programy

TŘÍDA/ROČNÍK	NÁZEV AKCE
prima A	adaptační kurz (Černý Potok)
termín:	září 2023
Tradiční seznamovací kurz pro nové studenty osmiletého gymnázia	
	Tolerance a přátelství
termín:	v průběhu 2. pololetí
Preventivní program zaměřený na posílení vztahů mezi spolužáky a rozvoj pozitivní třídní atmosféry realizovaný v rámci občanské výchovy (vyučující předmětu)	

TŘÍDA/ROČNÍK	NÁZEV AKCE
sekunda A	Bezpečnost bez hranic
termín:	září 2023
Tradiční Den bezpečnosti organizovaný místními složkami IZS, prezentace techniky a práce policie, záchranné služby a hasičů	
	Základy kyberbezpečí
termín:	březen 2024
Preventivní program zaměřený na kyberšikanu, digitální stopu a zásady bezpečného užívání internetu (JSNS), realizován ŠMP	

TŘÍDA/ROČNÍK	NÁZEV AKCE
tercie A	Poruchy příjmu potravin
termín:	únor 2024
Program pro žáky tercie, základní pojmy, téma ve vztahu k období dospívání a sebepřijetí, realizován externím lektorem: Bc. Přemek Šeděnka	

TŘÍDA/ROČNÍK	NÁZEV AKCE
kvarta A	preventivní program SVP Dobrá vyhlídka
termín:	dle možností střediska výchovné péče
Preventivní program zaměřený na posílení vztahů v závěrečném ročníku NG, snaha optimalizovat třídní klima před nástupem studentů na VG, realizováno externí organizací (SVP Dobrá vyhlídka, Šumperk)	
	Pít, či nepít?
termín:	leden 2024
Preventivní program zaměřený na prevenci užívání alkoholických nápojů, seznámení s riziky dlouhodobého užívání této látky, právní důsledky užívání alkoholu u mladistvých, realizováno externím lektorem: Drahoslava Stehlíková	

TŘÍDA/ROČNÍK	NÁZEV AKCE
1. B / 1. C	adaptační kurz (Rožmitál, Zlaté Hory)
termín:	září 2023
Tradiční seznamovací kurz pro nové studenty čtyřletého gymnázia	
	Jak se správně učit?
termín:	září 2023
Beseda s Mgr. M. Kupkou (pedagogicko-psychologické poradna) pro studenty 1. ročníků, prevence školního neúspěchu, zásady optimálního procesu učení	

TŘÍDA/ROČNÍK	NÁZEV AKCE
kvinta A	Advokáti do škol
termín:	dle možností vybraného advokáta (2. pol.)
Beseda s advokátem na téma právní odpovědnost mladistvých, rizikové chování, případné sankce související s porušením právních norem, realizováno vybraným advokátem	
	Kyberbezpečí v online bankovním světě
termín:	dle možností lektora (policie ČR)
Beseda pro studenty kvinty zaměřená na pravidla bezpečného používání internetového bankovníctví, online plateb a nastavení hesel proti případnému zneužití osobních bankovních účtů, realizováno v součinnosti s policií ČR	

kvinta A, 1. B a 1. C	Sexuální výchova
termín:	květen/červen 2024
Tradiční beseda s MUDr. M. Minou o sexuálním zdraví a pohlavních chorobách pro kvintu a první ročníky	

TŘÍDA/ROČNÍK	NÁZEV AKCE
sexta A, 2. B a 2. C	Poruchy příjmu potravin
termín:	únor 2024
Program pro žáky 2. ročníků zaměřený na nově se objevující PPP (bigorexie, orthorexie), realizován externím lektorem: Bc. Přemek Šeděnka	

TŘÍDA/ROČNÍK	NÁZEV AKCE
septima A, 3. B a 3. C	Bezpečná jízda
termín:	listopad 2023
Den prevence organizovaný BESIP Olomouckého kraje zaměřený na začínající řidiče. Projektový den, během kterého budou studenti seznámeni se zásadami dopravní bezpečnosti	
	Kyberbezpečí v online bankovním světě
termín:	dle možností lektora (policie ČR)
Beseda pro studenty třetích ročníků zaměřená na pravidla bezpečného používání internetového bankovníctví, online plateb a nastavení hesel proti případnému zneužití osobních bankovních účtů, realizováno v součinnosti s policií ČR	

TŘÍDA/ROČNÍK	NÁZEV AKCE
oktáva A, 4. B a 4. C	Bezpečná jízda
termín:	listopad 2023
Den prevence organizovaný BESIP Olomouckého kraje zaměřený na začínající řidiče. Projektový den, během kterého budou studenti seznámeni se zásadami dopravní bezpečnosti	
	Finanční gramotnost
termín:	v průběhu školního roku
Beseda s externím lektorem: Mgr Tamara Koudelová (zajistí vyučující matematiky) o zásadách správného nastavení osobního rozpočtu a orientaci v základních bankovních produktech	

Další akce organizované ŠMP a ŠVP

➤ Kariérové poradenství pro studenty

- 2. ročníků (výběr povinně-volitelných seminářů) zima 2024
- 4. ročníků (výběr VŠ) – podzim 2023

Organizováno školním výchovným poradcem (Mgr. Dagmar Konečná)

➤ Sociometrický dotazník

- realizace probíhá na základě aktuální potřeby, výběr dané třídy/ročníku dle zpětné vazby s třídním učitelem

Organizováno školním metodikem prevence (Mgr. Jan Koukol)

Další besedy podle aktuálních nabídek a potřeb žáků.

6.1.3 Skupinová práce a projektové vyučování

- Efektivní metoda, která podporuje správnou tvorbu, nastavení a upevnění kvalit vedoucích ke komplexnímu růstu zdravé individuality studenta. Učitel zde věnuje pozornost práci ve skupinách, podporuje naslouchání, zapojení všech členů skupiny při řešení situace. Podporuje odpovědnost studenta za řešení konfliktu, tvoří se tak kompetence sociální interakce. Studenti se také učí vést diskuzi, vyjadřovat názory a vhodným způsobem reagovat na kritiku.

Projektové vyučování

Na nižším gymnáziu jsou jednotlivé třídy zapojeny do celoročních projektů. Blíže se tak seznamují s děním kolem sebe a s aktuálními tématy. Práce na projektech umožňuje intenzivní spolupráci v rámci ročníku, a mají tak pozitivní vliv na atmosféru a vztahy ve třídě.

SEZNAM PROJEKTŮ

Prima:

POZNÁVÁME SVŮJ REGION (garant M. Kirchnerová)

Sekunda:

ŽIJEME V EVROPĚ (garant J. Formánková)

Tercie:

POZNEJ ANGLICKY MLUVÍCÍ ZEMĚ (garant I. Kalinová)

Kvarta:

NAŠE STOPA (garant H. Henychová)

Na VG se projektu účastní studenti **kvinty**, tématem je **DEN MEZI ROSTLINAMI** (garant **S. Karásková**).

termín: v průběhu šk. roku

6.2 Specifická prevence selektivní

- zaměřena na část žáků a studentů, u které chceme zamezit vzniku rizikového chování

termín: dle potřeby v průběhu šk. roku

6.2.1 Specifická prevence indikovaná

- včasná intervence, přímá práce s žákem
- konzultace s VP, PPP apod.
- individuální terapie v PPP, Poradně pro rodinu apod.
- výchovné komise

termín: dle potřeby v průběhu roku

6.3 Nespecifická prevence

- nabídka volnočasových školních i mimoškolních aktivit, např. divadelní soubor Nezakopneš, Robolab a soutěž FIRST LEGO League, Centrum sportu – košíková, odbíjená, florbal, posilovna, horolezectví, exkurze, přednášky, olympiády atd.
- akce Ekotýmu v rámci podpory environmentální výchovy
- školní výlety
- zapojení se do Studentské rady, kde mohou studenti přednést své připomínky či návrhy a řešit je, každá třída má v radě svého zástupce, SR řeší přípravu akcí pro studenty a také některé stížnosti studentů směrem k vedení školy, schůzek SR se pravidelně na pozvání účastní též ředitelka školy
- pro studenty je také důležité mít místo k setkávání a odpočinku, mají možnost využít zázemí Bufíku u Emila, kromě nákupu svačiny nabízí i možnost si zahrát na klavír, podívat se na zprávy, něco si přečíst, příležitostně navštívit besedu

7. Spolupráce s organizacemi

Na regionální úrovni v systému PP spolupracujeme s:

- krajským protidrogovým koordinátorem
- krajským školním koordinátorem
- Policie ČR
- Komise prevence Rady města Jeseníku
- Preventivní skupina Městské policie Jeseník

- neziskové organizace
- další orgány státní správy a samosprávy – obecní úřady, úřad práce, sociální kurátoři

V průběhu školního roku spolupracujeme dle potřeby s:

- PPP 584 411 829, 724 131 963
- Poradna pro rodinu Jeseník 584 414 035, 731 447 453
- Tým pro mládež Jeseník (při Probační a mediační službě), Mgr. R. Popelková
- Bc. Přemek Šeděnka - KAM
- lékaři, policíí
- SVČ Duha, organizace pro volnočasové aktivity
- Linka bezpečí, tel. 116 111
- Člověk v tísni 777 787 973
- poradenská linka pro oblast prevence www.ztracenedite.cz
- nezisková organizace AZ help, Mgr. Petr Spurný 732 484 077

Mgr. Jan Koukol
školní metodik prevence

Mgr. Šárka Hynková
ředitelka školy

Mgr. Stanislav Jurník
předseda Školské rady

Pozn:

1/ PPŠ na školní rok 2023/2024 bude dán na vědomí Školské radě na jejím nejbližším setkání.

2/ S PPŠ na šk. rok 2022/2023 byli pedagogičtí pracovníci seznámeni na zahajovací pedagogické radě 31.8. 2023.